

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Pe pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznauila (inzerati) se sprejemajo in veljá tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 147.

V Ljubljani, v četrtek 2. julija 1885.

Letnik XIII.

Katoliški Bolgari v Macedoniji.

Znano je, da se je začelo zadnje čase pri Bulgarih po Traciji in Macedoniji neko posebno duhovno gibanje. Kar h krati jeli so pred nekaterimi leti razkolniški Bulgari kazati nagnjenje do katoliške cerkve ter razodevati željo po prestopu. In res, nenadoma je pristopil v katoliško cerkev škof Sokolovsky še pri življenji papeža Pija in za njim so prestopile v katoliško cerkev cele srenje in obširni kraji, tako, da se je povrnilo v kratkem času mnogo tisoč Bulgarov v naročje matere katoliške cerkve, *) tudi papež Leon, kakor pred njimi Pij IX, niso prezrli duhovnega gibanja, ampak podpirali so ga po moči; pošiljali so misijonarje in poslednjič postavili jim tudi apostolskega vikarja (namestnika) škofa Mladenova. Naj bi ne bilo toliko zadržkov in sicer od vseh strani, znabiti bila bi že vsa Tracija, Macedonija katoliška in mogoče še ktera bližnjih in sosednih dežel. Res, kakor pravi sv. pismo o stvarjenji svetá: „In Duh Božji se je razprostiral čez vode“, tako smé se reči tudi o teh zapuščenih deželah: „In Duh Božji se je razprostiral čez zmotene, in ločene od matere katoliške cerkve jih razsvetljeval ter potrdoval, da so vse zapreke premagali ter, mir našli svojim dušam.“

Res, mir svojim dušam so našli, a kaj so tudi prestali in še prestajajo za-nj — za resnico, katero so tako marljivo iskali, katero sedaj tako stanovitno spoznavajo! Znabiti ne bo napačno, če tudi od te nepolitične strani pogledamo žalosten stan uboge Macedonije. Kažejo se nam tu katoliški Bulgari res kot pravi junaki, enako kakor v prvih stoletjih krščanske cerkve. Poglejmo.

Škof Mladenov pravi v nekem poročilu: Svet si celó misliti ne more, kake preskušnje morajo novopreobrnjenci prestajati; res je pri nas, kakor bi se bil ves pekel zaklel ter tudi vse moči napel, da bi zgubljeno gospodarstvo nazaj si pridobil. A naj tudi vsi sovražniki sv. vere divjajo, drugoga ne do-

*) Kaj se je zgodilo škofu Sokolovsky-ju (od katerega se ne vé, je li še živ ali ne) po nezvesti, verolomni ruski sinodi v Petrogradu, bode gotovo še mnogim v spomin.

sežejo, kakor to, da se nepremagljiva stanovitnost novopreobrnjencev kaže in razodeva v najlepšem svitu.

Grško razkolništvo tu res pojemlje ter gré vse na dvoje, a nekaj predrzniših se zbira v novo ločino, ki se imenuje „eksarhistov“, ki so si izvolili lastnega neodvisnega škofa. Ta stranka, podpirana po mogočnih pokroviteljih si vse prizadeva, da bi pri ljudstvu zgubljeni vpliv zopet si pridobila. Denarjev ima na razpolaganje velike svote ter s temi ustanovlja šole, nastavlja učitelje in še revnim učencem pomaga, vse na svoje stroške, da bi s tem uboge katoličane preslepila, češ, oni so njih pravi prijatelji, katoliška cerkev se ne zmeni za-nje. Zraven tega se pa poslužujejo še vseh drugih pripomočkov, kakor: lažnjivega obetanja, nesramnega obrekovanja, prav peklenških zvijač, pa tudi osebnega preganja-nja. Z besedo: nič jim ni prenaagnusnega, nič presvetega, kar bi ne oskrunili, da bi le svoj cilj in konec dosegli — vničenje katoličanstva.

Manj nevarni, pa ne manj delavni, so protestantje. Ti si zlasti za doseg namena k pridruženju nevednost ljudstva ter neumorno razširjajo in raztresajo svoja sveta pisma, male obravnave in razprave (Traktätchen) po svojih dobro plačanih raznaševalcih.

Zarad vsaki dan ponavljajočih se povrnitev iz iztočne cerkve v katoliško, pa tudi razkolniki niso leni. Ker veliko premorejo pri turških oblastnikih, večinoma lahko izpeljejo vse, kar se umislijo. Njih škofje izvršujejo dostikrat s pomočjo turških uradnikov največje krivice, nakladajo neznosne davke, nedolžne vječijo, cerkve oropajo, če ni drugače tudi s silo orožja.

Ni še leto minulo, ko je razkolniški škof s silo in orožjem v katoliško cerkev vlomil, katolike „prek-lel in izobčil“, svete posode onečastil in katoliškega duhovnika, ki ni hotel postati odpadnik, v ječo vrgel. — V neki vasi, kjer so vsi hišni in rodovinski očetje izrekli se za zedinjenje s katoliško cerkvijo, je bilo 20 najimenoitnejših na prizadevanje razkolniškega škofa grozovito tepenih in posamezno v ječo vrženih, v kateri so bili siljeni, da bi se v

razkolništvo nazaj povrnili in iz ktere, ker tega niso hotli storiti, jih še sedaj nismo mogli rešiti. Taka je iztočna grška zvestoba, taka razkolniška pravica.

Za nameček naj povem v pojasnenje še kak izgled.

Nekje so katoličani na svoje stroške skromno cerkvico postavili. Neko noč zažgana po hudovoljni roki pogorela je do tal. Katoliki postavijo si neko slabo šupo, da bi v njej saj pod streho zamogli službo božjo obhajati; ali „eksarhisti“ so se tudi te hitro polastili. „Sam sem se podal na kraj krivice, pravi dalje škof Mladenov, in le po najskrajšem trudu in prizadevanji se mi je posrečilo, da se nam je šupa v last prisodila ter smo zamogli v nji velikončne praznike obhajati.

Še v neki drugi vasi so razkolniki katoliško cerkev s silo si prisvojili. Brez konca in kraja je bilo treba truda in potov, da smo le toliko dosegli, da je bila cerkev obema strankama zaprta, dokler odlok od vlade ne pride. A ta odlok bil bi že zdavnej prišel, naj bi razkolniki z lažjo in obrekovanjem vedno ne ugovarjali.

Konečno — in to naj zadostuje, da Vam označi silo in krivico, ktera se nam po razkolnikih godi, naj še dostavim, da je bil neki naš misijonar, posebno zvest in previden apostelj, proti vsi pravici brez pajmanjšega vzroka dvakrat v ječo vržen, zato ker je le v cerkvi svoje dolžnosti opravljal.

Glejte, tako se godi katoliški cerkvi in zvestim katoličanom v Macedoniji. Med tem, ko imajo razkolniki vsega na razpolaganje, kar in kolikor hočejo, bodisi denarjev, bodisi vladne pomoči; nam manjka vsega, razun — gnade Božje, ktere se pa tudi zvesto oklepamo ter z njo tudi kakor prvi kristjani vse premagamo. „Vse premorem v tem, kateri me potrdjuje, v Kristusu Jezusu.“

Zraven teh ravno popisanih neugodnost imamo pa še pomanjkanje na vseh najpotrebnejših rečeh. Da le nekaj in glavne potrebe omenim, manjka nam: Pripravnih učiteljev. Naši spreobrnjeni učitelji imajo pač dobro voljo, a drugoga tudi nič. Sami niso imeli prilike izobraziti se, kako bodo potem druge izobraževali in podučevali? Kar je še haje,

LISTEK.

Žumberk.

Krajepisna in zgodovinska razprava.

(Dalje.)

V obleki je dovolj razlike med unijati in katoliki, posebno pri ženah. Mladenči so pri katoliki oblečeni v belo haljo po kroju bližnjih Pribičanov, ter nosijo torbo rudečobojne volne. Opanke, ktere so obuvali za Valvazorjeve dōbe povsod po Žumberku, nosijo samo katoliki in to tamkej, kjer niso pomešani z Uskoki.

Nošnja unijatov se je prevrgla na kraj vojaške obleke, kakoršna je bila v navadi pri krajiških polkih: ozke hlače na remenu, zobunač (nedrec) od sivega sukna in vojaške čizme. Vrh tega obleče po zimi vojniški plašč ali pa kožuh. Kadar gré Uskok kam na pot, obesi na-se čez rame torbo temne boje (barve).

Karakteristična je nošnja ženska, ki se je vzdružala z malo spremembo od starih časov. Košulja ženska je dolga, dosega čez kolena, ter je izšita

pisano okoli vrata, na prsih pri zaponku in na kraju širokih rokavov, ki so pri katoličankah čisto ozki. Na košuljo oblačijo zobun (nedrec) in kožuh ali pa plašč z bele volne; redko kje se nahaja še modra deloma s svetlimi gumbi. Žene in devojke nosijo predpas, ktere ga si same tkajo z volne in vežejo prav različno; tudi jih kitijo na okrajkih s franžami. Obuvajo široke postole. Lep robec, ki ga nosijo žene unijatke na glavi mesto peče katoličank, zovejo premetača; le-ta robec ima pri mladih še le omoženih ženah vrh čela rudečo porto, nasproti pa matere pokrivajo glavo z belo premetačo, izpod ktere se spuščajo spredaj na prsa lasé spletene v dva traka z obeh strani lica. Devojke unijatske so najverneje občevale staro nošnjo; lasé pletajo od zadej v eno kito, od ktere visi po plečih ures od steklenih koral, biserov in drugih nakitov, a glavo pokrivajo v krajih proti Metliki z rudečo kapico, nasproti devojke pri maslarih gologlave hodijo.

Po zanimanju so vsi Žumberčani razun nekoliko činovnikov, duhovnov in čisto malo obrtnikov, poljedelci, ki živé od poljskih pridelkov in od živine. V tem se ne razlikujejo niti plemičke rodovine Delišimunoviči, Delivuki, Gvozdanoviči, Radići in celó

Poklečki v Pokleku, katerim je vojaška oblast zmerom priznavala baronstvo, akoprem zato nimajo pismenih dokazov. Kakor je pa skoraj povsod naš kmečki svet v poslednjih letih ekonomički nazadoval, tako je tudi Žumberčan trpel. Staro patrijarhalno zadržno življenje je razrovano ter je že skoraj zginito, a novo oslonjeno na ožjo rodovino ni se dozda ustanovilo in razcvetelo. Mnogo je ubijala Žumberčana težka krajiška služba, kajti moral je hoditi od 10 do 15 ur hodá v Karlovec na kordun in stražo. Med tem pa mu tudi zdaj po razpustu krajine ni mnogo bolje, ker ne more zmagati toliko davka, ki mu ga nalagajo za državo in občino od tako neplodnega in kraškega zemljišča.

Divjaštva in hudobnosti, zarad ktere so v starejših časih sosedje jako tožili na Uskoke, zmanjkalo je že zdavnej, a današnji Žumberčani so mirni ljudje, krotki in celó malo mlahavi, naj že bo, da so oni v dolgotrajnem krvavem vojevanju svojo snago iztrošili, ali pa, da so vljudjeni in vkroteni po ozbilnem in intenzivnem nauku, za kar so posebno skrbeli veroučitelji njihovi, a kasneje škofje Svidniški in Križevski Palković in Božičković in mnogi drugi duhovni bogoslovno naobraženi kakor katoliki rim-

pomanjkuje nam duhovnikov. Tudi ti, ki so kot duhovniki prestopili iz razkolništva v katoliško cerkev niso imeli prilike, ne prej ne potlej, se temeljito podučiti v veri Jezusovi, v svojih dolžnostih. Tudi od teh smemo reči: Dobro volje jim ne manjka, a pač pa primernega izobraženja. Stare presoje jim še nasprotujejo ter jih vodijo pri spolnovanji duhovskih dolžnost. Dostikrat jih tlačijo tudi rodbinske skrbi in pomanjkanja, da so prisiljeni tudi z rokami delati, da le sebe in svoje preživiti zamorejo. Njih vspešno delovanje vsestranski zadržki omejujejo.

Kaj hočem še le od šol in cerkev reči! Cerkev, ktere sedaj imamo, so male, revne in zapuščene, bolj Betlehemskega hlevu podobne, kakor katoliškim cerkvam. In še teh nimamo; si jih postavljati, nimamo s čem. O naj bi Vaši katoliki vedeli, kako se nam godi, znabiti bi bili Bogu hvaležni ter v spolnovanji svojih katoliških dolžnosti marljivejši, kakor so sedaj! — Enako je s šolami. Kjer so, so najslabša poslopja v vasi in tudi teh ni. Otroci so ukaželjni, a nima jih kdo podučevati in nimajo se kje izobraževati. Oj kake šolske palače imate pri Vas, in vendar ne veste ceniti njih dobrote! Naj bi malomarnim kraljestvo Božje ne bilo vzeto in dano drugam, kjer bi boljši sad obrodilo!

Najzadnjič še ne zamolčim, koliko je storil v tej reči preč. g. Avg. Bonetti, višji misijonskih duhovnikov (lazaristev) v Solunu. Petindvajset let svojega bivanja v tem kraju je bil tako rekoč duša in vzrok duhovnega prevrata in splošnega spreobrnjenja naših Bolgarov. Le Bog pozna njegova dela in trud, njegova požrtovalnost, ki si jo je nakladal, le da je pospeševal dušni in telesni blagor ubozega, zapuščenega ljudstva.

Naš častivredni predstojnik misijonskih hiš, je pričel zidati semenišče za odrejo vrednih duhovnikov. Hčere krščanske ljubezni (sv. Vincencija) si prizadevajo za odgojevališče pobožnih učiteljic ter so same tudi pripravljene šole prevzeti, kolikor njim njih slabe moči dopuščajo. Bog nam pošlji skoraj gorečih in požrtovalnih duhovnikov, vse bi bilo kmalo drugače, kakor je sedaj.

„Žetev je velika, a delavcev je malo. Prosite toraj (z nami) nebeskega Očeta, da pošlje delavcev v svoj vinograd. Da, zahvaljujem se vsem blagim dušam med Vami v srečnejših deželah in razmerah ter se ponižno priporočujem, da blagovolite meni in mojim zapuščenim, pa junaškim ovčicam tudi še dalje nakloniti vaše molitve in vaše mile darove. Ne bomo pozabili za Vas moliti ter prositi dobrotljivega nebeskega Očeta, da bi Vam vse stoterno povrnil in naš Gospod, ki je ubogo vdovo blagoroval zaradi podarjenega vinarja, gotovo ne bo zavrgel srečne molitve moje zapuščene čede za Vas dobrotnike ter tudi darov tu in tam poplačati.“

Tako sklepa nedavno tje doli poslani škof Mladenov neko svoje poročilo, iz kterega smo glavne točke našim bralcem tu priobčili, ker mislimo, da se nam je marsikaj iz tega učiti.

Politični pregled.

V Ljubljani, 2. julija.

Notranje dežele.

V teku letošnjega leta, pravijo, da se bo na-

skega obreda na zavodih v Rimu, Beču, Pešti in nekoliko tudi v Zagrebu.

Unes, o katerem pripoveduje Valvazor, da je v Žumberku pri Uskokih navaden, je že davnej zginil, niti se pomni več kdo, da se je kaj takega dogodilo v gorah Žumberških.

Zares jako blage čuti je ta narod; v Žumberku nima hudobije in zločina, a do noveje dōbe se je redko dogodjala tatvina in goljufija, a kakšno večje in grje zločinstvo se komaj pomni, tako da je bilo občno mnenje in glas o Žumberčanih za obstanka krajine, da za Žumberčane ni treba ječe niti zatvora. Vsaki poglavar, ki se je po dolgem tukajšnjem prebivanju ločil od Žumberka, je gotovo s težkim srcem zapustil ta kraj. (Je li še tako? Vr.)

Ti ljudje so posebno bistre pameti. Tudi pri prost Žumberčan razumé hitro vse, kar vidi in kar se mu pripoveduje, a razgovor z njim je lahek in vgoden. Ni toraj čudno, da je razmerno z ostalo domovino velik broj Žumberčanov, ki so se izsolali, ter koristili domovini kot učitelji, duhovni, činovniki in vojaški častniki. Jako zaslužen, učen pa tudi znamenit mož, rodом iz tega kraja, je bil Križevski škof Kosta Stanić, ki je sestavil med ostalim roko-

pravil velik shod **katoliških časnikarjev** v Avstriji nekje. Kraj in čas nista še določena, toliko je pa menda že gotovo, da shod bo. Povabljeni bodo nanj vsi založniki, izdajatelji, vredniki in sodelovalci katoliških listov brez ozira narodnosti. Prav je tako! Ker vse shode napravlja, kjer se skupne težave tega bornega življenja pretresajo in odpravljati skušajo, je vendar popolnoma umestno, da se tudi katoliški časnikarji na takem shodu snidejo in se skupno pomenijo in posvetujejo, kako bi se dalo ravno katoliško časnikarstvo v boljši tir spraviti, kakor je sedaj, da bo namreč več vspeha imelo. Redek je pisatelj, ako ni duhovskega stanu ki bi se dandanes za katoliško časnikarstvo odločil. Ta prikazen ima več vzrokov, kterih naj pa le dva tukaj omenimo. Poglavitni vzrok, da se tako malo časnikarjev za katoliške liste oglasi, je ta, ker je pri nas novošegno, olikano (?) katoliško vero in cerkev nekako malomarno, ali celó zaničljivo pogledovati, če je že ne naravnost zasramovati. Bolj kakor kdo zabavlja čez njo, bolj je obražtan! Čisto naravno je toraj, da tisti, ki ima pogum pisati za katoliško vero in jo braniti pred krivičnimi napadi, ni vsled tega posebno obražtan; to pa ravno marsikoga odvrne, da pero drugim časnikom posveti. Drug vzrok je slabo gmetno stanje katoliških listov in iz tega izvirajoča slaba plača katoliških časnikarjev. Ker je ravno človeška natora tako vravnana, da poleg drugega potrebnega in nepotrebnega za denarjem najbolj sili, se vsak rajši tje kaj obrne, kjer za eno in tisto delo še enkrat toliko dobi, kakor pa tje kaj, kjer ga le polovica čaka. Ako se ne motimo, bo ravno ta-le druga točka jedna izmed poglavitnih točk programa tega časnikarskega shoda. Bodo li zborovalci to zadevo sebi in katoliškemu časnikarstvu ugodno rešili? Da rešili bi jo že, naj bi jo mogli! Ali kako? Židovska „N. Fr. Presse“ ima po 20.000 naročnikov (imela jih je že tudi čez 30.000) in „Vaterland“ gotovo ne slabše, pač pa mnogo bolj vredovan, jih ima komaj 5000, če jih še ima. Kako naj se potem reč vgodno reši? V tej reči imajo katoličani mnogo mnogo na svoji vesti. Naj bi že enkrat spregledali, da bi jim lastna malomarnost ne bila v pogubo!

Kakor se čuje, nameravajo se nekteri bolj imenitni **članovi konservativne stranke** sniti še pred prvim zasedanjem državnega zbora na posvetovanje, kaj bodo v bodočih šestih letih na korist narodov od vlade tirjati morali in kaj ji bodo iz ravno tega namena dovoliti smeli. Tak shod je prav potreben in naj dotične odličnjake pri dotičnem sklepanji vodi le prava edinost pri vsem, kar bodo hotli in vspeha se smemo nadjati. Nič ni hujega nego nesloga! Gorje stranki, ktere se polasti. Le poglejte levičarsko, nekđaj tako mogočno vladajočo stranko, kako je prišla na kant le zavoljo prevelike nesloge v lastnem taboru. Svoje stare voditelje pometala je med staro šaro in neskušena mladina sili na površje! S tem se pa nemški narod nikakor ne strinja. Tako se je zgodilo, da hoče sedaj ondi vsak general in nihče vojak biti. Levičarska stranka, je stranka brez zaslonbe, brez vsake podlage; če ona trdi, da ima narod za seboj, se moti ali pa laže! Večina nemškega naroda, kteremu še ni strast oči oslepila, stoji za konservativnimi poslanci in le-ti so tudi naši zavezniki. Voditelji konservativne stranske ostali so vseskozi stari na vse strani skušeni možje: Hohenwart, Rieger, Groholski, Klaić in Liechtenstein. Vsak že sam za-se junak, bo v novem državnem zboru delal v zvezi z drugimi tovariši na korist svojih volilcev in na blagor ter obstanek Avstrije, med tem, ko se bodo naši nasprotniki za nje razpad trudili.

Kakor je statična osrednja komisija sklenila v sporazumljenji z ministrom za nauk in prosveto, se bodo sestavili vsakih pet let nekak statističen pregled o položaju **katoliške duhovščine** v Avstriji na podlagi, kakor je označena v postavi za kongruo.

pisom povest Žumberka; a Žumberški Uskok je bil glasoviti general Vid Gvozdanović, ki si je zadobil kot zapovednik cesarske vojske v Italiji proti Napoleonu slavno ime, a na Žumberk nikdar ni pozabil, zapustivši zadužbino svojemu rodnemu mestu Grabru s prostranim posestvom in z lepo hišo, v kateri zdaj stanuje župnik.

Žumberk je i po geografskem položaju i po narodu i povesti sestavni del kraljevine Hrvatske. Od Poljan in Severina na Kolpi prostira se pod imenom Poljanskih gor, Gorjancev in Stražnika (Vakta) zapadno od Črnomlja in severno od Semiča in Metlike vse do Žumberških gor oddelek kranjskih alp, ki razstavlja orografski na jugoiztoku sedanji politični kotar Črnomeljski proti Kolpi. Te gore ločijo od dōbe, odkar so se na jugu naselili Slaveni, slovensko pleme od hrvatskega tako, da v tem predelu ni etnografska meja Kolpa, ki deli v političnem obziru zemlji Hrvatsko in Kranjsko, kakor tudi ni Kolpa meja niti bolj gore od Severina in Moravic pri izvoru Kolpe, kjer slovensko pleme prehaja pri Brodu, Delnicah in Čabru v predele politične Hrvatske. Hrvatov je v obsegu med tim gorjem in reko Kolpo okoli 28.000, ki stanujejo v političnem kotaru Črnomeljskem, od

Levovškemu katoliškemu nadškofu pridalo se bo v podporo posvečen ali pomožni škof, ker je nadškofija prevelika za jednega samega višjega pastirja. Kakor se čuje se bode mesto za posvečenega škofa pri Levovškem nadškofu stalno ustanovilo.

Da so novice dotikajoče se **slabih zdravstvenih razmer na Velehradu** vse pretirane, kar se jih sploh po nemško-liberalnih časnikih nahaja, smo že nedavno povedali. Ker so nam pa danes popolnoma zanesljiva sporočila v roke došla, mislimo, da pač ne bo odveč, če jih na tem mestu objavimo. Velehrad sam na sebi je, kakor je že iz telegrafskih sporočil ondašnjega župnika Vykydala znano, popolnoma zdrav. V njegovi bližnji okolici od 4 do 8 kilometrov so se po nekterih vaséh pokazale kozé že od srede maja, ki pa nikakor niso nevarne, ker so se le tu pa tam kje prikazale. V obližji mesta Ogorsko Gradišče prikazal se je šén med otroci, ki pa tudi ni bil kdo zná kako razširjen. Da se bolezní ne bi razširjale, je gosposka takoj vse vkrenila, kar se ji je potrebno zdelo; v prvi vrsti pa je prepovedala popotnikom po okuženih vaséh prenočevati. Vsled tega so se bolezní popolnoma omejile in se že svojemu koncu bližajo, ter ni bilo nikakih novih ukrepov več potreba. Nemški listi, kterim je bila ta slovanska božja pot hud trn v peti, so takoj priložnost za-se porabili in so si noč in dan prizadevali, da bi kolikor mogoče s svojo slikarijo črno na črno pripomogli, da bi se slavnostni vlaki na Velehrad prepovedali. Žalibog, da so že dosegli, kar so nameravali, ako se v poslednjih dneh kaj ne predrugači, na Velehrad ne smejo nikaki slavnostni vlaki, oziroma popotniki, kteri niso Moravani.

Srbi, živeči pod krono sv. Štefana, imeli so minuli teden v Zomborju velik shod, kterega se je več nego 1200 ljudi vdeležilo. Na dnevnem redu so imeli posvetovanje o cerkveni in narodni avtonomiji gledé izvolitve metropolita in narodne vzgoje mladine. Govornikov se je mnogo oglasilo in so vsi jako modro in taktno govorili. Vsi so povdarjali največ zvestobo do prevzvišene kraljeve hiše in vdanost do ogorske krone, če tudi se je konferenca sklicala za to, da se pričnó priprave za bodočo cerkven shod, ki bo 1. septembra v Karlovcih in pri kterem mislijo dosedanega patrijarha Germana Angjelića odstaviti in si novega izvoliti, ki bo, kakor so sami rekli, več skrbel za vero svojega naroda, kakor pa na to gledal, od ktere strani bi se kak red vjeti dal. Posebno so se pa govorniki vjemali v tem, da so vsi bili polni pohvale za kralja Frane Jožefa in njegovo hišo in za blagor skupne domovine; nijednega pa ni bilo, da bi bil le z besedico omenjal sedanje madjarske vlade. Vsi drugi so se več ali manj hvallili, le na Tiszovo vlado in na patrijarha Angjelića je vse pozabilo. Iz tega se skoraj da sme sklepati, da si bodo Srbi letošnjo jesen drugega najvišjega duhovna volili.

Vnanje države.

Bolno dete, **evropejski mir** imenovano, pravijo, da bode dobilo novega varuha, če prav so mu dosedanje tete popolnoma zadostovale. Odkar je Gladstone izrekel besedo, da bo Salisburyja podpiral, kolikor se mu bo potrebno zdelo, jeli so sklepati politikarji, da je Salisburyjevemu ministerstvu vse kaj drugega namenjeno, kakor pa le mršavo življenje do jeseni, kedar bodo meseca novembra nove volitve. Prisodili so mu veličastno in imenitno nalogo med tistimi velesilami, ki bodo v bodočnosti za ohranjenje evropejskega miru skrbele. Avstrija, pravijo, da bo, Nemška in pa Angleška; Laška bode pritekla sama od sebe, ker se bode nadejala tudi kakega koščka za-se in ker se že od nekđaj rada v obližji Angležev drži. Kakor je iz tega razvidno, bi se v dosedanji evropski zvezi Rusija Angleški umakniti morala. Za Azijo in proti razprostiranji Rusije po azijskih stepah bi bila

kterega treba odločiti občine Staro Tržko (Poljansko), Radensko in Planinsko na zapadni in severni strani Poljanske in Črnomeljske gore. (Imenik krajev vojvodine Kranjske. Ljubljana 1874 p. 96—103).

Navadno zovejo prebivalce okoli Metlike in Črnomlja bele Kranjce za razliko od črnih Kranjcev, a to ker nosijo i možki in ženske obleko z bele volne kakor bližnji Brajci v Ribniškem kraju in Bosiljevce, od kterih se ne razlikujejo niti v govoru niti v postavi in obličju niti v nošnji in običaju, prebivajoči po vaseh pri Vinici, Črnomlju in Podzemlju v lesenih hišah, podobnih čisto onim okoli Karlovca, po gornji Krajini in v Žumberku. Najčišči govor hrvatski se je vzdržal na Kranjskem ob Kolpi v župah Vinički, Preložki, Adlešički in Podzemeljski, nasproti je govor v župah Metliški, Šemički in Črnomeljski, posebno pa v mestih Metliki in Črnomlju vsled državne in cerkvene razlike poslovenjen, ker duhovni v cerkvah pri pridigah in krščanskem nauku rabijo izključljivo književno slovensčino. V Metliki in Črnomlju se govori pomešano v obeh narečjih hrvatski in slovenski, pa se tako reče spet in opet, zdaj in sada, drevi in sinoči, a more se reči, da je slovenski jezik službeni, kte-

taka zveza že dobra. Kaj pa bi bilo v Evropi? Ali bi se ž njo ne odprla zatvornica tisti povodnji, pred katero so se Nemcem že dostikrat hlače tresle. Rusi pahnjani iz dosedanje srednje-evropejske zveze, bi se takoj s Francozi zavezali, za njima vstopil bi se pa Balkan in pa, kar je proti Angleški jako verjetno, cela Turčija bi z Rusom potegnila. Namesto evropejskega miru, ki sedaj v sredi desetih milijonov bajonetov jako mirno spi, pridrvila bi se divja furija krvavega boja v Evropo ter bi se ravno nasprotno doseglo, kar se je doseči in ohraniti mislilo. In tudi Avstriji bi bil ob tej novi zvezi vsak korak proti egejskemu morju in proti rojstnemu mestu ss. bratov Cirila in Metoda že sam po sebi zabranjen; kajti Avstrija bo na Balkanu le z ruskim sporazumljenjem kaj opravila. Brez Rusije je ne čaka ondi kaj prida. Iz tega ozira zdí se nam jako neverjetna zveza, če tudi je mogoča, da bi na mesto Rusije Angleška v srednje-evropsko zvezo stopila. Posebno od Avstrije bi bilo nespametno tako zameno podpirati, ker pač nima vzroka kramarskih Angležev podpirati, kateri bi v svoji sebičnosti morda celo zahtevali, da naj jim gremo pomagat celo v — Sudan! Pač pa smo še danes teh misli, da se novi angleški kabinet ne bo vtikal v reči, ki mu nič mar niso. Kako dolgo pa bo živel? Kdo bi danes že to vedel!

Vsled novega ministerstva na Angleškem dobila bo tudi Irska svojega novega namestnega kralja. Dosedanji lord Spencer odločil je že v soboto svoje dotično dostojanstvo ter je zapustil ob enem Dublin. Pot od namestnega dvorca pa do kolodvora obstopili so vojaki in orožniki tako gosto, da nepoklicanim niti blizo ni bilo mogoče. Vsled tega so ga ondi stoječi tudi jako toplo pozdravljali, nekaj se je pa tudi zvižganja vmes čulo. Ravno tisto soboto poklonili so se pa novi angleški državni kraljici v gradu Windsor, kjer so ob enem iz njenih rok državne insignije prejeli. — Novi generalni poštar lord Manners imel je v torek govor v Melton-Mowbray, v katerem je povdarjal, da je sedanje vlade dolžnost za to skrbeti, da se homatije v Egiptu kmalo v red spravijo, ob enem pa tudi napete razmere ob afganski meji, kolikor se dá, vgodno rešijo, ako noče Angleška sama sebi škodovati v Indiji. No, zato pač ni bilo treba generalnega postarja, da je kaj takega priznal, o čemur je vsak že tako priprost politikar že zdavnej prepričan. Angleži morajo v Egiptu rēd napraviti, ker so k neredu sami največ pripomogli; to je tako nekaj naravnega, da se drugače celo misliti ne dá. Če bi se pa ravno Angleži ne brigali zadosti za mir, se bodo pa Francozi. Kar se pa Afganistana tiče, bodo določevali o bodočnosti Abduramanove države tudi Rusi, nikakor pa ne Angleži sami.

Za Sudan se menda tudi Salisbury ne bo brigal; vsaj telegram, došel iz Aleksandrije, tako trdi. Salisbury je menda brzojavil lordu Woseleyu ter mu je izrazil svoje najtopleje sočutje gledé njegovih jako pametnih nazorov o Sudanu. Tudi njemu se prav zdí, da se Angleži popolnoma iz Sudana vmaknejo; sploh bi pa Salisburyjevemu kabinetu iz raznih vzrokov ne bilo mogoče, sudanske ekspedicije več časa podpirati. Kar je pa angleških vojakov še po Egiptu, vkrcali se bodo na ladije in odpe-ljali na otok Cipern, kjer bodo čez poletje zasedli hladne in senčnate višave. Zrak je ondi zdatno hladnej in jako zdrav. Neverjetna je toraj tudi brzojavna novica, da bodo Angleži zopet Dongolo zasedli. Naj jo le prepusté Mahdiju in njegovi družali vsaj za sedaj, ko je za taka opravila najne-vgodnejši čas. Če jo morda pozneje sploh zasesti mislijo, prav, naj jo le zarad varstva misijonarjev; toda naj ne hodijo tje kaj na tak način, kakor je bila do sedaj navada. Vojakov imajo zadosti in teh naj se poslužijo; če Mahdi po onih krajih vodo in živež dobiva, preskrbeli se bodo tudi Angleži z obojim.

rega rabé na javnih mestih, v cerkvi, pri sodnji, nasproti se hrvatski govori v družinskem življenji. Šafačik, ki je vse štokavce imel za Srbe, prišteva ves narod od Žumberka do Kočevja in do Kolpe skupaj z Brajci Karlovškimi srbskemu plemenu, če tudi tukaj nima drugih štokavcev razun Žumberških Uskokov in nekoliko pravoslavnihi kasnejih naseljen-cev v Marindolu in v Bojancih, marveč so tukaj vsi staroselci sedaj kajkavci o znakovni čakavščini v obliki, naglasu in v pojedinih besedah. (Šafačik: Narodopis. V. izdanje, pag. 53, 54). Ime in narodnost srbska v teh krajih kakor tudi v Žumberku je čisto nepoznata.

Za reformacije na Kranjskem (1550—90) so bili prebivalci tih krajev čisti Hrvati, a govor mest-janov Črnomeljskih in Metliških so smatrali za uzor dobre in prave hrvaščine, tako da so poedini med njimi poklicani bili na presojevanje pravilnosti jezika v prevodu sv. pisma in katekizma, pripravljenega po Štefanu Konzulu. (Kostrenčič: Urkundliche Bei-träge zur Geschichte der protestantischen Literatur der Südslaven, pag. 1—3).

(Dalje prih.)

Izvirni dopisi.

Iz Cerkljan na Gorenjskem, 1. julija. Hude nevihte naše kraje obiskujejo. Že od sobote vsak dan gromi, treska in dežuje, kakor bi ga s škafalil, sivi oblaki se pehajo po nebu sem ter tje pre-teči vdariti z bičem, ki je „iz zrn ledenih zvit“. Do zdaj nas je Bog obvaroval grozovite toče, ki je dve leti zaporedoma pokončala poljske prideleke, vni-čila žulje pridnih rok.

Strela pa je le tirjala svojo žrtv. V soboto popoldne, tako se mi pripoveduje, treščilo je v Spodnjem Zalogu, in pogorel je Šlebirjev z deteljo napolnjen kozolec. V ponedeljek popoldne o polu petih pa je vdarila strela v dolg Hočevarjev kozolec na Zgornjem Brniku. Ker je bil kozolec ves na-polnjen s suho deteljo, se je ogenj od predelka do predelka vkljub hudemu deževju naglo širil, le kake štiri predale so rešiti zamogli. Posestnik je bil za kozolec zavarovan, za deteljo pa ne, toraj je škoda, ki ga je zadela precej občutljiva.

Ko to pišem, se že zopet izza Grintoveca vleče „sovražnica srdita, v oblakov sivih plašč za-vita“.

Res treba je klicati s pesnikom:

Zanesi Bog, zanesi Bog.

Otmí nas rev, otmí nadlog!

Iz Škofje Loke, 29. junija. Zadnjo soboto je na več krajih našega mesta na boben vdaril mestni sluga, ter z vzvišenim glasom povedal, da bo drugi dan, v nedeljo ob 4. uri popoldne, naš državni po-slanec g. dr. Poklukar videti in slišati — brezplačno, se vé — na Štemarjih. In glejte, ta njegov klic ni bil brez uspeha, saj velika večina volilcev svojega poslanca še videla ni, in vendar so mu že parkrat s soglasno volitvijo svoje zaupanje skazali. — V ne-deljo se zbere v prostorni dvorani mestnega župana, g. Šušnika, čez 40 volilcev in precej drugih rado-vednih ljudi. G. poslanec kmalo dojde v družbi g. Bl. Moharja, našega deželnega poslanca, ki nam tudi predstavi g. dr. Poklukarja. Pri vstopu v dvo-rano bil je ta z „živio“- in „dobro“-klici sprejet.

G. dr. Poklukar pravi, da si je štel v dolžnost se predstaviti vrlim volilcem, jim dati kratek račun od svojega delovanja v državnem zboru, ob enem pa, da bi tudi rad zvedel, če imajo njegovi volilci še kake posamezne želje. Brez drugih uvodnih fraz podaja g. državni poslanec v tri četrt ure dolgem, gladkotekočem govoru delovanje državnega zbora v zadnjem zasedanji.

Se vé, da to je bil le kratek obris, postave in sklepe omenil je le bolj tiste, ki najbolj vplivajo na njegov volilni okraj.

Velika pridobitev za Gorenjce, pravi, je vravnanje zemljišnega davka. Gorenjska je prej pla-čevala 9000 goldinarjev, sedaj po novi cenitvi le 6000 goldinarjev, tako ste sedaj za dobrih 3000 goldinarjev na leto na boljšem.

Za vravnanje gorskih potokov je v proračun postavljenih vsako leto pol milijona goldinarjev in to skozi deset let. S petimi milijoni bo vlada prav lahko podpirala tiste posestnike, katerim vodé kaj več škode napravijo. Ako bi prebivalci Loškega mesta in okolice bili kaj pri tem prizadeti, naj ne zamudé storiti potrebnih korakov, on (dr. Poklukar) jih bo gotovo podpiral.

Omenjal je nadalje obrtnijske postave, dalje po-stave zoper oderuhe, zoper pokončevanje gojzdov, dreves, pohištva pri tistih, katerim se premoženje na očitni dražbi prodá itd.

Zagotavljal nas je — kar nas je tudi najbolj zanimalo — da železnica Loka-Herpelje je gotovo „prašanje sedanjega časa“, zakaj že zdravi razum tirja, da država mora imeti svojo železnico do Trsta. Rudolfovo železnico je že v svoje oskrbovanje vzela, južna železnica sicer veže Dunaj s Trstom, pa ta ni v njeni oblasti. Kaj ji tedaj kaže družega, kakor lastno železnico graditi, kar se bo pa najbolje zgo-dilo, ako Loko zveže z Divačo.

Velika pridobitev za prebivalce je tudi to, da se je Rudolfova železnica podržavila, ker sedaj dr-žava sama določuje voznino, in da od tega časa veliko ceneje vozi, prepričal se je vsakteri že iz lastne skušnje.

Glava večine državnega zbora je grof Hohen-wart, na katerega smejo biti Gorenjci ponosni, da je njihov poslanec. On, dr. Poklukar, si v čast šteje, da je v njegovem klubu. Pové nam, kako je že prej v času liberalne dōbe vedel grof Hohenwart zbirati okoli sebe konservativne poslanca raznih dežel, tako,

da je polagoma vgladil pot grofu Taffeju, kako je pozneje v kočljivih prašanjih vedno vedel večino pri-dobiti za to ali ono postavo itd.

Ker je v Loku precej obrtnije, bi nasvetoval tistim že v svojem rokodelstvu izurjenim delavcem se nadalje izobražiti v višji Dunajski obrtnijski šoli. Tam se praktično vsaki v svoji stroki izobražijo ro-kodelci raznih dežel. On sam je to šolo obiskal in se prepričal o njenem vspehu. Ako bi v tej zadevi kaj hotli storiti, je on pripravljen z vsem svojim vplivom jih podpirati.

To naj bi bilo ob kratkem, sklence govornik, v glavnih potezah, kar bi Vas utegnilo zanimati, več ste tako zvedeli iz časnikov. Ako še kdo želi kaj bolj natančnega zvedeti, naj se oglasi, jaz sem pripravljen, Vam še obsirneje to ali ono zadevo po-jasniti.

Kakor do sedaj, tako se hočem tudi v pri-hodnem zasedanji ravhati. Po svojih slabih močéh hočem delovati za prid svojih volilcev, kakor tudi za korist cele države. Ne obetam Vam sedaj, kaj bom vse storil, kakor sem pa tje kak kandidat vse na široko in oblastno opisuje svoje prihodno delo-vanje. Ne! gorá ne bom prestavljal. Prepričan sem, da v složnem postopanju z večino se dá največ do-seči. Kaj zamore en sam poslanec tam, kjer jih še 352 drugih sedi? In s tem mislim tudi, da bom ostal s svojimi volilci v soglasji.

Burni „živio“-klici zadoné po dvorani, ko je g. doktor končal svoj govor.

Zdaj vstane duhovni svetovalec, mestni župnik gosp. Bl. Soklič, ter se gospodu poslancu zahvali: „Nimamo, [g. doktor, sedaj nič posebnih želj, ali kakih interpelacij, ako jih bomo pozneje imeli, raz-odeli Vam jim bomo, in prepričani smo, da nas bodete vedno podpirali. Gledé pa Vašega doseda-njega postopanja in nevtrudljivega delovanja Vam izrekam v svojem in vseh navzočih imenu svoje po-polno zaupanje. Bog Vas živi!“ (Glasno pritr-jevanje!)

Dr. Poklukar še zagotavlja, da bo vedno pri-pravljen vsaki najmanjši želji vstreči, tudi pride v njih sredo, kadar ga bodo želeli, da se osebno po-meni ž njimi v tej ali oni zadevi.

S tem je bil oficijelni del končan in volilci so zadovoljni polagoma zapuščali dvorano. y.

Domače novice.

(„Turnerji“) imeli so preteklo nedeljo izlet v Trzič. Le izlet? Tega bi jim ne zavidali, saj ga je „Sokol“ tudi imel; a šli so le snovat nov oddelek „Schulvereina“. Takoj zvečer smo že čuli, kako se je raznesla novica, ne vemo, da so v Trziču nek raus in kaus imeli, a nikdo ni vedel, kaj je bilo. Pozneje se je raznašalo, da so se „turnerji“ med seboj sprli, drugi spet so vedeli poročati, da so jih Slovenci napadli, tretji še kaj družega. Ali bi le ne bilo prav, da bi kdo prigodek po resnici poročal? S tako negotovo govorico se ljudstvo le vznemiruje. Gospá „Fama“ in nje po polu sestra „Domišljija“ imate potem prosto polje, kjer snujete svoje „go-tove“ (?) pripovedke, ktere med občinstvom le ne-pokoj, sem ter tje tudi skrbi napravljajo.

(Hud vihar) nastal je včeraj popoldne in je več škode napravil po Ljubljani. Pred c. kr. finanč-nem ravnateljstvom polomil je dve najlepši platani, ker niste zadosti visocih kolov imeli.

(„Slov. Narod“) je bil včeraj zasežen, menda zarad članka.

(Zrelostni izpiti) pričeli so se ustno včeraj do-poludne na tukajšnji učiteljski pripravnici.

(Duhovske spremembe v Tržaško-Koprski škofiji.) Kanonik Tržaškega katedralnega kapitela, preč. g. Andrej Sterk, postal je stolni dekan; častni ka-nonik in župnik pri Mariji pomagaj v Trstu, preč. g. Franc Črne, postal je stolni kanonik.

(Treščilo je) v nedeljo popoldne na Gori pri Komendi v Kamniškem okraji v poslopje Matije Pogačarja in mu je ogenj veliko škodo napravil, ker ni bilo vode pri rokah. Zavarovan je bil le za majhno svoto.

(V vodo) je skočila, kakor se nam iz Postojne sporoča, ondi Ljubljancanka Antonija Božič službovajoč v Trstu.

(Ponarejevalca) srebrnega denarja prijeli in zaprli so v Trstu v osobi 32letnega litografa Franca H. V njegovem stanovanji so našli vsakojako pri-pravo za to. Čuje se, da je imel vse prav lepo vrejeno. Menda bo to tisti mojster, ki je Trst

s ponarejenimi dvajsetimi letos kar poplaviti hotel. Mati njegovo so nedavno zaradi izdajanja takega denarja na več let zaprli.

(Hranilno in posojilno društvo) v Ljubljani na sv. Petra cesti pod navnateljstvom g. Regalija izdalo je svoj računski sklep. Dohodkov imelo je 38.962 gld. 6 kr., izdatkov pa 38.782 gld. 14 kr. Aktiva znašajo 9743 gld. 2 kr., čisti dobiček po odbitih 10% pa 131 gld.

(Mariborske železnične postaje načelnik) gosp. Franz je menda doslužil in bo šel, izvestno na radost marsikterega železničarja. Kako priljubljen da je bil, kaže nam že to, da se ga ob petindvajsetletnici njegovega službovanja v Mariboru od strani podrejenih mu železničnih uradnikov in služabnikov živa duša ni spominjala. Na njegovo mesto pride menda g. Spaček iz Pragarskega. Spaček je bil glavna podpora „Schulvereina“ na Pragarskem, kjer mu je vse železniške hlapce pridobil. Kakor je nam znano, bi južna železnica takoj po vseh slovenskih postajah le domačine nastavila, ako bi jih dotični občani zahtevali. Vrivati jim jih pa noče. Naj se vendar med saboj dogovoré vse slovenske občine po katerih je železnica speljana in naj odločno zahtevajo slovenskih železničnih uradnikov; vsaj jih imamo zadosti in radi nam jih bodo dali.

(Točo) napovedujejo vremenski preroki v drugi polovici tega meseca skoraj po celi Avstriji. Mi ne moremo reči, da bo in da ne bo, pač pak se nam vredno zdi naše prijatelje opozoriti na to, da naj si zavarujejo svoje poljske pridelke. Toča posebno našo deželo jako rada obiskuje in če le kje, pri nas vedno pobije. Človek je dolžan pred škodo obvarovati se, ako se mu priložnost ponuja.

Razne reči.

— Poljaški božjepotniki iz zapadne Galicije pod vodstvom krakovskega škofa Dunajevskega so misel na Velehrad za sedaj opustili, ker jim je došla od cesarskega namestnika Zaleskega prepoved meseca julija tje kaj hoditi. Prepoved se ozira na razne ondi razširjene bolezni, kakor so šen, osepnice, kozé in vročinska bolezni. Našo misel o resničnem zadržanju teh bolezni smo izrekli že na drugem mestu. Vsled te prepovedi so Poljaki romanje za sedaj odložili nikakor pa ga niso opustili in pojdejo na grob sv. Metoda pozneje, kedar se zdravstvene razmere ondi zboljšajo.

— Društvo za razširjenje svete vere podaje v najnovejšem zvezku svojih „Letnikov“ izkaz vseh darov, kolikor se jih je leta 1884 nabralo po celem svetu za misijonske namene. Splošna vsota je iznesla 6.832.518 frankov, to je, za 462.000 več kakor leta 1883. — Tudi v tem letu obrača na se pozornost čudovita darežljivost katoličanov na Francoskem. Ti namreč so darovali za misijonske namene 4.645.702 frankov, tedaj dobre dve tretjini splošne vsote. Po nji zavzema drugo mesto Belgija, ki je izdala 329.325 frankov, kar je v primeri s številom prebivalcev tudi prav lepa vsota. Celo cesarstvo nemško z Poznanjskim vred je zložilo 642.426 frankov, od katerih pride na samo Alzacijo in Lotaringijo 259.844 frankov. Cesarstvo avstrijsko-ogersko je darovalo 93.362 frankov, in od teh pride na Ogersko le 2000 frankov. (Frank velja 40 kr. našega denarja.) — Te vrstice so poslovenjene iz poljskega lista „Missye katolicke“. — Iz teh podatkov se vidi kako krvavo malo stori naše cesarstvo za misijone, in kako sramotno majhen je znesek, kako beraški so soldi, ki jih daje za misijone ogerska polovica našega cesarstva.

— Velik dobrotnik svojega naroda je kardinal Simor, vladika ogerski. Daroval je 200.000 gld., da se ustanovi sirotišče za učiteljske sirote.

— Na planini vpraša hribolazec planšarico: „Ali bi ne mogel v tej-le koči prenočiti?“ „O pač, prav lahko, toda le podnevu, ponoči sami ondi spimo.“

— Vremensko prerokovanje. Za mesec julij prerokuje Mathieu de la Drôm tako-le vreme: Velika vročina od 1. do 4. t. m.; še večja vročina od 5. do 12. t. m. Vmes nektare nevihte in toča, posebno po Franciji, Švici, po Piemontu in po južni Nemčiji. Od 13. do 19. t. m. deževno vreme po vsi južni Evropi; povodnji v Franciji in Italiji. Znižanje temperature. Morje jako nemirno, posebno ob bregovih Dalmacije. Od 19. do 27. t. m. mnoge nevihte in pogostoma toča na Nemškem, po vsi Avstriji, Franciji, Španiji in Italiji. Vroči dnevi posebno v Franciji in ob sredozemnem morju. Od 27. t. m. do 3. avgusta neznosljiva vročina po vsi srednji in južni Evropi. Nevihte in toča na Švicarskem in Tirolskem. S kratka: jako neugodno vreme polno neviht; huda vročina od 1. do 12. t. m., neznosljiva vročina od 19. do 31. t. m.; brze spremembe temperature in nevihte posebno v drugi polovici tega meseca.

Telegrami.

Pariz, 2. julija. Syndikat društva francoskih republikanskih časnikarjev sklenil je pri angleški sodnji uložiti tožbo proti Smithu in Wolseleyu, ker sta na glavo francoskega časnikarja Paina razpisala darilo. (Pain je bil namreč nedavno zavrato umorjen.)

Madrid, 2. julija. Včeraj pomrlo je na Španjskem 526 ljudi za kolero in to: 3 v Madridu, 70 v Aranjuezu, 27 v Alicante, 235 v Valenciji, 39 v Saragossi in 73 v Murciji.

Za kapelo ss. Cirila in Metoda v novi cerkvi Jezusovega presv. Srca v Ljubljani

so darovali č. gg.:

Franc Vidie, dekan,	2 gl. — kr.
Marjeta Vidie	1 „ — „
Sočebanski, c. k. major v Kromerizu,	3 „ — „
A. Verbaj, kaplan v Leskovcu pri Krškem,	2 „ — „
A. Č. s Tomaja	2 „ — „
Fr. Kotnik v Verdu poleg Vrhnike	2 „ — „
Ivan Legat iz Tržaške škofije	3 „ — „
F. Ks. Goli v Idriji	5 „ — „
Viljem Urbas v Trstu	3 „ — „
Janez Bulovec v Radolici	10 „ — „
Ana Hofbauer, vdova, založnica cerkvene obleke,	3 „ — „
Jožef Dralka, c. k. okr. glavar v Radolici,	3 „ — „
J. Steurer, župnik v pokoji v Gotenici,	1 „ — „
Janez Črne, župnik v Barkovljah,	2 „ — „
Tomaž Potočnik, kaplan na Vrhniki,	3 „ — „
S. Rutar v Spljetu	5 „ — „
Fr. K., župnik,	2 „ — „
Fr. Bradaška v Gradeu	3 „ — „
Martin Povše, župnik v Senčurji,	2 „ — „
Dr. Škofie v Mokronogu	10 „ — „
Jos. Kovačič, mestni župnik v Feldbahu,	10 „ — „
Jos. Kollmann v Ljubljani	20 „ — „
Grofinja Luise Erdoedy	30 „ — „
Anton Koželj v Novem marofu	5 „ — „
Neimenovani iz Škal	2 „ — „
Dr. Karol Gelnigsheim, c. k. okr. sodn. pristav v Kozjem,	5 „ — „
Jožef Habe v Gočah pri Vipavi	1 „ — „
Fr. Kadune, farni administrator v Dragi,	2 „ — „
Gr. Treščnik, kaplan na Bizelskem,	2 „ — „
Fr. Levičnik, župnik pri D. M. v Polji,	5 „ — „
Jos. Jeglič, c. k. davkar v Logatecu,	5 „ — „
Neimenovan iz Gradea	1 „ 25 „
M. Karba na Dobri	2 „ — „
Anton Strnad pri Novištiti	2 „ — „
Blaž Horvat, vodja pripravnice,	2 „ — „
M. A.	3 „ — „

Tuji.

30. junija.

Pri **Maliču**: S. Teutshländer, fabrikant, s soprogo, z Dunaja. — Franc Scholze, fabrikant, iz Lobendaua. — J. B. Stern, trgovec, iz Budapešte. — Marki de Bellegarde, c. k. kamornik in grajsčak, s štajarskega. — Pavel Zamparo, z družino, iz Trsta. — V. Machieh, zasebnik, iz Spljeta.

Pri **Slonu**: Adolf Streintz, uradnik, z materjo, z Dunaja. — Bienenfeld, Weinberger in Türk, trg. pot., z Dunaja. — Renaldi, trgovec, iz Siska. — Božidar Weighofer, c. k. uradnik, s soprogo, iz Ljubljane.

Pri **Južnem kolodvoru**: Emilija Schunk, zasebnica, z družino, iz Trsta. — Franc Laber, zasebnik, iz Zagreba. — Dr. Juri Catti, zdravnik, iz Reke. — Baron Rud. Abele,

c. k. minist. tajnik, iz Reke. — Janez Lesar, zasebnik, iz Ljubljane.

Pri **Avstrijskemu caru**: Karl Bischoff, urar, iz Bero-lina. — Franc Staré, sobni slikar, iz Doba. — Gustav Schaffer, zasebnik, iz Ljubljane.

Umrli so:

27. junija. Rudolf Zalokar, delavčev sin, 4½ let, Poljanska cesta št. 18, davica. — Marijana Hartman, gostija, 75 let, Karlovska cesta št. 6, Marasmus.

28. junija. Ljudevik Pogačnik, železniškega sprevodnika sin, 3 mes., Cesta na Rudolfovo železnico št. 12, vsled katara v črevesu.

30. junija. Marija Dlačhi, tekalčeva vdova, Žabjek št. 5, jetika. — Franc Poderžaj, hišni posestnik, 60 let, Poljanska cesta št. 69, jetika.

1. julija. Ana Kosec, delavčeva hči, 11 mes., Karlovska cesta št. 20, Bronchitis capillaris.

V bolnišnici:

29. junija. Jožef Istenič, agent, 27 let, omehčenje možgan. — Janez Koblar, delavec, 61 let, vsled raka. — Jernej Kosec, delavec, 70 let, Marasmus senilis.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

2. julija.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	82 gl. 60 kr.
Sreberna „ 5% „ 100 „ (s 16% davka)	83 „ 40 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	108 „ 75 „
Papirna renta, davka prosta	99 „ 55 „
Akcije avstr.-ogerske banke	861 „ — „
Kreditne akcije	286 „ 75 „
London	124 „ 20 „
Srebro	— „ — „
Francoski napoleon	9 „ 84½ „
Ces. cekini	5 „ 88 „
Nemške marke	61 „ 05 „

Od 1. julija.

Ogerska zlata renta 4%	98 gl. 55 kr.
„ papirna renta 5%	92 „ 55 „
Akcije anglo-avstr. banke	200 gld. 98 „ — „
„ Länderbanke	93 „ 80 „
„ avst.-oger. Lloyd v Trstu	564 „ — „
„ državne železnice	296 „ — „
„ Tramway-društva velj. 170 gl.	194 „ 50 „
4% državne srečke iz l. 1854	250 gl. — „ — „
4% „ „ 1860	500 „ 139 „ — „
Državne srečke iz l. 1864	100 „ 167 „ 75 „
„ „ 1864	50 „ 166 „ — „
Kreditne srečke	100 „ 175 „ 50 „
Ljubljanske srečke	20 „ 23 „ — „
Rudolfove srečke	10 „ 17 „ 75 „
Prior. oblig. Elizabetine zap. železnice	113 „ 75 „
„ Ferdinandove sev.	106 „ — „
5% štajarske zemljišč. odvez. obligac.	104 „ — „

Krščanski nauk

za

prvence.

(Prvo in drugo šolsko leto.)

Sostavil

Simon Zupan,

katehet.

Z dovoljenjem visokočastitega knezoškofijstva Ljubljanskega.

Druzega natisa.

Cena: mehko vezan 12 kr., trdo vezan 16 kr.

Dobiva se v

Katoliški Bukvarni v Ljubljani.

„Foncière“ Peštansko zavarovalno društvo.

Letni račun „Foncière“ Peštanske zavarovalne družbe za leto 1884 kaže

dohodkov gld. 6,985.117.31

izdatkov „ 6,817.779.90

in čistega dobljka „ 167.337.05

Rezervni zakladi znašajo gl. 2,606.406.05. — Popolnoma vplačani delniški kapital je 3 milijone gl. av. v. — Skupno poroštvo je okoli 10 milijonov gl. av. v.

„Foncière“ Peštansko zavarovalno društvo šteje toraj po vsi pravici k najbogatejšim asekurančnim zavodom.

V dobi 20letnega obstanka (do 1880 kot „Peštansko zavarovalno društvo“) izplačalo je društvo nad 23 milijonov gld. av. v.

„Foncière“ Peštansko zavarovalno društvo

zavaruje proti škodi požara: poslopja, hišno orodje, zaloge blaga, poljske pridelke; na človeško življenje in zrealne šipe proti vbitju ali vlamu.

Zavarovalnina se cenó računa. Zavarovanja na več kot 4 leta, prejema se po posebno vgodnih pogojih.

Škode pregledajo in izplačujejo se takoj in popolnoma.

Zaželele razjasnila dajo, in zavarovalne naročila sprejemajo po vsih večjih krajih nastavljeni opravniki društva. Na zahtevo preskrbi cenitev zavarovalnih predmetov ter izdelavo zavarovalnih naročil vrhovno nadzorstvo v Ljubljani.

Do gosp. posestnikov, poslopij, zemljišč, zalog blaga, hišnega orodja, zrealnih šip itd. kakor tudi do vsih onih, ki bi želeli zavarovati na življenje, gre topla prošnja, da oglašé svoje dotične naročila pri deželni g. opravniki ali pa pri se najvljudneje priporočujočemu

Franc Dreniku

v Ljubljani, Kongresni trg št. 14, II. nadstropje.

(3)